

สารบัญ

หน้า

หน้าเรื่อง

คำนำผู้เขียน

สารบัญ

บทที่ 1	จุดประสงค์ทางการศึกษาและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1
	จุดประสงค์ทางการศึกษา	1
	ความสัมพันธ์ระหว่างจุดประสงค์ทางการศึกษา กิจกรรม	
	การเรียนการสอน และการวัดประเมินผลทางการศึกษา	1
	จุดประสงค์ทางการศึกษากับระบบการเรียนการสอนประวัติศาสตร์	5
	แนวทางการจำแนกจุดประสงค์ทางการศึกษา	6
	คุณค่าของการใช้ Instructional Taxonomy	7
	จุดประสงค์ทางการศึกษากับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	
	และความจำเป็นในการกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	8
	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมคืออะไร	9
	หลักการเกี่ยวกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	11
	เปรียบเทียบจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมตามหลักการจิตวิทยากับการสอน	12
	แนวทางการเขียนและลักษณะสำคัญของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	13
	หลักและวิธีการเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	14
	- วิธีการเขียน “พฤติกรรม” และตัวอย่าง	15
	- วิธีการกำหนด “เงื่อนไข” และตัวอย่าง	18
	- วิธีการกำหนด “เกณฑ์” และตัวอย่าง	19
	ประเภทของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม	22
	ระดับพฤติกรรมและแนวทางการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม	23
	หลักการกำหนดพฤติกรรมการแสดงออกในจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	26
	การนำจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมไปใช้	27
	การวัดผลจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	27
	ตัวอย่างการวัดผลตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	28
	กิจกรรม	29

บทที่ 2	กิจกรรมประกอบการเรียนการสอนประวัติศาสตร์	39
	ความหมาย	3 9
	ความสำคัญและความจำเป็นในการจัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนประวัติศาสตร์	39
	บทบาทของครูและนักเรียนในกิจกรรมการเรียนการสอน	41
	ตัวอย่างกิจกรรมประเภทต่างๆ	42
	จุดประสงค์ของการจัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอน	47
	หลักเกณฑ์การเลือกและจัดกิจกรรม	47
	องค์ประกอบของกิจกรรมที่ดี	48
	ประเภทของกิจกรรมประวัติศาสตร์ที่สำคัญ	49
	– กิจกรรมเพื่อฝึกทักษะการสังเกต	49
	– กิจกรรมเพื่อการฝึกทักษะการอธิบาย	50
	– กิจกรรมเพื่อการฝึกทักษะการสรุปและทำนาย	50
	– กิจกรรมเพื่อการฝึกทักษะการคิดสร้างสรรค์	50
	กิจกรรมประวัติศาสตร์เสนอแนะ	51
	– กิจกรรมการอ่านประวัติศาสตร์	51
	– กิจกรรมการรวบรวมภาพเกี่ยวกับประวัติศาสตร์	61
	– กิจกรรมการจัดนิทรรศการ	62
	– กิจกรรมการเยี่ยมชมสถานที่	64
	– กิจกรรมสมาคมหรือชุมนุมประวัติศาสตร์ของโรงเรียน	67
	– กิจกรรมการแสดงละคร	69
	– กิจกรรมการอภิปราย การโต้เถียง และการแสดงปาฐกถา	69
	– กิจกรรมการจัดบันทึก	69
	– กิจกรรมอื่นๆ	70
	ลักษณะของกิจกรรม	70
	ข้อจำกัดของการประกอบกิจกรรมภายในห้องเรียน	71
	ตัวอย่างกิจกรรมภายในห้องเรียน	71
	การใช้บทเพลงประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนประวัติศาสตร์	73
	ตัวอย่างการใช้เพลงประวัติศาสตร์ประกอบบทเรียน	81
	กิจกรรม	82

บทที่ 3	สื่อการสอนประวัติศาสตร์	87
	ความหมาย	87
	ประเภทของสื่อการสอน	87
	สื่อการสอนกับการเรียนรู้	90
	จุดมุ่งหมายในการใช้สื่อการสอน	92
	คุณค่าของการใช้สื่อการสอนเพื่อกระบวนการเรียนรู้	92
	ประโยชน์ของการใช้สื่อการสอน	93
	ความสำคัญและประโยชน์ของการใช้ประสม	94
	หลักเกณฑ์การเลือกสื่อการสอน	95
	การใช้สื่อการสอน	95
	สื่อการสอนประเภทนวัตกรรมการศึกษา	96
	ชุดการสอน	97
	คุณค่าของชุดการสอน	100
	ประเภทของชุดการสอน	101
	องค์ประกอบของชุดการสอน	101
	ระบบการผลิตชุดการสอน	102
	วิธีการทำชุดการสอน	103
	ตัวอย่างชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้	108
	ข้อแนะนำการใช้สื่อการสอนบางประเภทสำหรับ	
	วิชาประวัติศาสตร์และสังคมศึกษา	177
	— ภาพยนตร์	177
	— วิทยุ	178
	— ภาพเคลื่อนไหว	179
	— फिल्मสตริฟ	181
	— ภาพนิ่งหรือสไลด์	183
	— แผนที่และลูกโลก	183
	— ของจริงและหุ่นจำลอง	194
	— สื่อการสอนประเภทหนังสือ	201

	– วัสดุในชุมชน	210
	– การใช้แหล่งวิชาในชุมชนและการศึกษานอกสถานที่	211
	การประเมินคุณค่าของสื่อทัศนวัสดุอุปกรณ์	215
	กิจกรรม	219
บทที่ 4	การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนประวัติศาสตร์	221
	ความสำคัญของการประเมินผล	221
	ความมุ่งหมายของการประเมินผล	222
	จุดมุ่งหมายของการวัดผล	222
	ความหมายของการทดสอบ วัดผล และประเมินผล	223
	หลักการประเมินผลในปัจจุบัน	224
	หลักการวัดผล	225
	วิธีการวัดผล	226
	คุณลักษณะของแบบทดสอบที่ดี	231
	หลักและวิธีสร้างคำถามแบบเลือกคำตอบ	232
	แบบของคำถาม	233
	ตัวอย่างข้อสอบวัดพฤติกรรมต่างๆ ด้านความรู้ความเข้าใจวิชาประวัติศาสตร์	234
	ตัวอย่างแบบฝึกหัดเชิงพฤติกรรมประวัติศาสตร์	243
	ระเบียบการประเมินผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	252
	กิจกรรม	285
บทที่ 5	การวางแผนการสอนประวัติศาสตร์	287
	ความหมายและความสำคัญ	287
	ความจำเป็นที่ต้องมีการวางแผนหรือเตรียมการสอน	287
	วัตถุประสงค์สำคัญของการวางแผนการสอน	291
	คุณค่าและประโยชน์ของการวางแผนและการทำบันทึกการสอน	292
	องค์ประกอบของแผนการสอน	292
	วิธีเขียนแผนการสอนประวัติศาสตร์	293
	ตัวอย่างแผนการสอนวิชาประวัติศาสตร์	298
	แผนการสอนแบบตาราง	303

	แผนการสอนแบบแนวตั้ง	305
	ตัวอย่างโครงการสอน	315
	กิจกรรม	344
บทที่ 6	ปัญหาการเรียนการสอนและการฝึกสอนประวัติศาสตร์	345
	ปัญหาเกี่ยวกับคุณค่าและทัศนคติทางประวัติศาสตร์	346
	ปัญหาหลักสูตรและแบบเรียน	349
	ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน	352
	ปัญหาเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน	354
	ปัญหาเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล	355
	ปัญหาการฝึกสอนประวัติศาสตร์	357
	กิจกรรม	392
บทที่ 7	การนิเทศการฝึกสอนและการสังเกตการสอนอย่างมีระบบ	395
	ข้อความเบื้องต้น	395
	ความหมาย	397
	ความจำเป็นที่ต้องมีการนิเทศการฝึกสอน	398
	วัตถุประสงค์ของการนิเทศการฝึกสอน	399
	ผู้นิเทศการฝึกสอน	399
	คุณลักษณะของอาจารย์นิเทศก์	399
	ทักษะที่จำเป็นสำหรับอาจารย์นิเทศก์	400
	หน้าที่และงานนิเทศการฝึกสอนของอาจารย์นิเทศก์	400
	หลักการนิเทศการฝึกสอน	402
	วิธีนิเทศการฝึกสอน	404
	เทคนิคการนิเทศการฝึกสอน	405
	หลักเกณฑ์ประกอบการณ์เทศหรือสังเกตการฝึกสอน	405
	แนวทางการสังเกต นิเทศ และประเมินผลการฝึกสอนวิชาเอก-โท	407
	แบบนิเทศและประเมินผลการฝึกสอน	409
	แบบบันทึกการนิเทศนักศึกษาเป็นรายบุคคล	412

การสังเกตการสอนอย่างมีระบบ	413
ความสำคัญและความจำเป็น	413
จุดมุ่งหมายของการสังเกตการสอนอย่างมีระบบ	414
มารยาทและข้อปฏิบัติในการเข้าสังเกตการสอนในชั้นเรียน	415
เทคนิควิธีการสังเกตการสอนอย่างมีระบบ	417
— หลักการ	417
— วิธีการ	417
แบบบันทึกของแฟลนเดอร์ส	418
แนวการพิจารณาบันทึกพฤติกรรมประเภทต่างๆ ของพฤติกรรม	
ทางวาระระหว่างครูและนักเรียน	419
ตัวอย่างการบันทึกพฤติกรรมของแฟลนเดอร์ส	421
ตัวอย่างแบบประเมินผลการสังเกตการสอนอย่างมีระบบ	425
กิจกรรม	442
— แบบฝึกหัดวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนที่ 1	442
— แบบฝึกหัดวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนที่ 2	445
— แบบฝึกหัดวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนที่ 3	450
— แบบฝึกหัดวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนที่ 4	452
บทที่ 8 การปฏิบัติการสอนและการควบคุมในชั้นเรียนจริง	456
หลักการความสำคัญและความมุ่งหมาย	456
กิจกรรมและกระบวนการ	456
แบบประเมินผลการปฏิบัติการสอนและการควบคุมในชั้นเรียนจริง	458
บทที่ 9 การเตรียมตัวของครูประวัติศาสตร์	460
การเตรียมตัวในเรื่องศาสตร์	461
การเตรียมตัวในเรื่องศิลปะการสอน	469
สมรรถภาพในการเป็นครู	471
การเตรียมตัวในเรื่องศีลธรรมจรรยาบรรณครู	472
ลักษณะครูดีที่นักเรียนชอบ	473
บทบาทของครู	474

จรรยาบรรณครู	476
— อุดมการณ์ของครู	477
— จรรยาครู	477
— การรักษาวินัยแห่งวิชาชีพครู	478
— บทบาทของครูต่อบุคคลและสังคม	479
การกระทำผิดจรรยาบรรณครูอย่างร้ายแรง	479
ระเบียบวินัยครู-ข้าราชการครู	479
— พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2518	480
— ระเบียบคุรุสภาว่าด้วยวินัยครู พ.ศ. 2506	481
— ระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยา มารยาทตามระเบียบประเพณีของครู	482
จงภูมิใจเถิดหนาว่าเป็นครู	483
บทที่ 10 ปัจฉิมนิเทศ	486
ภาคผนวก	488
ตัวอย่างบทเพลงประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนประวัติศาสตร์	489
ตัวอย่างข้อสอบวิชาพฤกษศาสตร์การสอนประวัติศาสตร์ 2	
ประจำภาคเรียนต่างๆ ระหว่างปีการศึกษา 2521—ปัจจุบัน	535
บรรณานุกรม	554